

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
2048-13

meddelad i Stockholm den 26 februari 2014

KLAGANDE
AA

MOTPART
Försäkringskassan
103 51 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE
Kammarrätten i Stockholms dom den 8 januari 2013 i mål nr 4414-12, se bilaga
(här borttagen)

SAKEN
Sjukpenninggrundande inkomst

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Försäkringskassan beslutade att fastställa AAs sjukpenninggrundande inkomst (SGI) till noll kronor fr.o.m. den 9 februari 2011. Som motivering angavs i huvudsak följande. För att en försäkrad ska omfattas av SGI-skydd krävs att det förelegat en obruten kedja av perioder med sådant skydd. AA studerade med studiemedel och då var hennes tidigare fastställda SGI skyddad. Efter studierna

Dok.Id 143622

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

Mål nr
2048-13

tog hon semester och anmälde sig hos Arbetsförmedlingen som aktivt arbetssökande cirka två veckor senare. Det innebar att hon under dessa veckor inte hade SGI-skydd genom studier med studiemedel eller aktivt arbetssökande.

Förvaltningsrätten i Stockholm upphävde beslutet och visade målet åter till Försäkringskassan. Förvaltningsrätten ansåg att principen om SGI-skydd under normal semester även måste anses omfatta situationen då den försäkrades SGI varit skyddad på grund av studier.

Genom det nu överklagade avgörandet upphävde Kammarrätten i Stockholm förvaltningsrättens dom och fastställde Försäkringskassans beslut. Kammarrätten uttalade bl.a. att den i rättspraxis fastlagda principen om bibehållet SGI-skydd under semester inte omfattar ett fall som det förevarande.

YRKANDEN M.M.

AA yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen upphäver kammarrättens dom och återförvisar målet till Försäkringskassan. Hon anför bl.a. följande. Sedan hon avvecklat en rörelse och stod utan arbete beslutade hon sig för att under hösten 2008 vidareutbilda sig i stället för att anmäla sig som arbetssökande. Hon studerade med studiemedel fram t.o.m. den 12 oktober och hade då skaffat sig behörighet till högskolan. Därefter reste hon på semester och anmälde sig hos Arbetsförmedlingen den 27 oktober. Under vårterminen 2009 påbörjade hon en högskoleutbildning. Det saknas skäl att ge studerande ett sämre skydd och det bör inte göra någon skillnad om man före avbrottet är sjukskriven, föräldraledig eller studerande.

Försäkringskassan bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande. Det krävs enligt praxis att en försäkrad är arbetssökande för att kunna ta semester och behålla skyddet för sin SGI. AAs SGI har före semestern inte varit skyddad på grund av arbetslöshet utan på grund av studier. Mot denna bakgrund kan hennes semester inte anses utgöra ett sådant avbrott som gett fortsatt SGI-skydd.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET*Vad målet gäller*

Frågan i målet är om SGI-skydd har gått förlorat för en försäkrad, som efter det att hon avslutat studier för vilka SGI-skydd gällt har tagit semester och först därefter anmält sig som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen.

Den rättsliga regleringen

Av 25 kap. 2 § socialförsäkringsbalken framgår att SGI är den årliga inkomst i pengar som en försäkrad kan antas komma att tills vidare få för eget arbete.

I 26 kap. 9 § första stycket anges att SGI-skydd innebär att den sjukpenninggrundande inkomsten för tid då den försäkrade avbryter eller inskränker sitt förvärvsarbete av något skäl som anges i 11–18 a §§ (SGI-skyddad tid) beräknas med utgångspunkt i förhållandena närmast före avbrottet eller inskränkningsen, om den sjukpenninggrundande inkomsten därigenom blir högre än om den hade beräknats med beaktande av förhållandena under avbrottet eller inskränkningsen (i lydelse enligt SFS 2013:949).

Av 26 kap. 11 § framgår att SGI-skydd gäller under tid då den försäkrade bedriver studier, för vilka han eller hon uppbär studiestöd enligt studiestödslagen (1999:1395).

Av 26 kap. 13 § framgår att SGI-skydd gäller under tid då den försäkrade står till arbetsmarknadens förfogande. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar ytterligare föreskrifter om de villkor som gäller för att den försäkrade ska anses stå till arbetsmarknadens förfogande.

Sådana föreskrifter har tagits in i 3 § förordningen (2000:1418) om tillämpningen av vissa skyddsbestämmelser för sjukpenninggrundande inkomst. Av paragrafen

framgår att bestämmelserna i 26 kap. 13 § socialförsäkringsbalken gäller bl.a. för en försäkrad som är arbetslös och som är beredd att anta erbjudet arbete i en omfattning som svarar mot den fastställda sjukpenninggrundande inkomsten samt aktivt söker sådant arbete och är anmäld som arbetssökande hos den offentliga arbetsförmedlingen.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

För att en försäkrad som avbrutit förvärvsarbete ska få behålla en tidigare fastställd SGI krävs att någon grund för SGI-skydd föreligger. Olika grunder kan avlösa varandra. I princip får det inte finnas något avbrott mellan perioder med olika grunder för SGI-skydd.

AA har den 12 oktober 2008 avslutat studier under vilka SGI-skydd har gällt. Hon har anmält sig hos Arbetsförmedlingen som aktivt arbetssökande först den 27 oktober 2008. Under perioden däremellan har hon varit på semester.

Vid arbetslöshet har det författningsreglerade SGI-skyddet utvidgats i praxis. Det har godtagits att en försäkrad får behålla sitt SGI-skydd under kortare tid då han eller hon gjort ett avbrott i pågående arbetssökande på grund av semester (jfr FÖD 1986:27 och RÅ 2003 ref. 93). Detta utvidgade SGI-skydd har också ansetts omfatta situationen när en försäkrad tagit semester i direkt anslutning till en kortare sjukperiod, respektive en sex veckor lång föräldraledighet, som infallit under pågående arbetslöshet (se RÅ 2010 ref. 107 och HFD 2012 ref. 3).

Det författningsreglerade SGI-skyddet har således i praxis utvidgats på det sättet att det har godtagits att en försäkrad får behålla sitt SGI-skydd under kortare tid då han eller hon har gjort ett avbrott i pågående arbetssökande på grund av semester. Enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening saknas dock skäl att låta detta utvidgade SGI-skydd omfatta andra än arbetssökande. AA var inte

Mål nr
2048-13

arbetssökande under den aktuella perioden och det har i målet inte heller framkommit att någon annan grund för SGI-skydd förelåg under denna tid.

Överklagandet ska därmed avslås.

I avgörandet har deltagit justitieråden Mats Melin, Gustaf Sandström, Nils Dexe, Erik Nymansson och Elisabeth Rynning.

Målet har föredragits av justitiesekreteraren Anneli Berglund Creutz.